

Länsstyrelsen
Värmland

Samhällsbyggnad
Kester Gibson

GRANSKNINGSYTTRANDE

Datum
2014-07-02

Sida
1(4)
Referens
Dnr: 401-3624-2014

Kils kommun
Box 88
665 23 Kil

Landsbygdsutveckling i strandnära lägen (LIS) Tematiskt tillägg till översiktsplan för Kils kommun- Utställning

Handlingar

Rubricerad översiktsplan har översänts till Länsstyrelsen för granskning enligt 3 kap 14 § PBL. Förslaget är upprättat 22 april 2014 och innehåller följande handlingar:

- Utställningshandling, Landsbygdsutveckling i strandnära lägen (LIS)
Tematiskt tillägg till översiktsplan, inklusive miljökonsekvensbeskrivning.
- Samrådsredogörelse

Länsstyrelsens roll och förslagets handläggning

Länsstyrelsen har att enligt 3 kap. 16 § plan- och bygglagen (PBL) avge granskningsyttrande av vilket skall framgå om

1. förslaget inte tillgodoser ett riksintresse enligt 3 eller 4 kap. miljöbalken,
2. förslaget kan medverka till att en miljökvalitetsnorm enligt 5 kap. miljöbalken inte följs,
3. redovisningen av områden för landsbygdsutveckling i strandnära lägen inte är förenlig med 7 kap. 18 e § första stycket miljöbalken,
4. sådana frågor rörande användningen av mark- och vattenområden som angår två eller flera kommuner inte samordnas på ett lämpligt sätt, och
5. en bebyggelse eller ett byggnadsverk blir olämpligt med hänsyn till människors hälsa eller säkerhet eller till risken för olyckor, översvämning eller erosion.

Granskningsyttrandet är en del av översiktsplanen och skall fogas till planen då den antagits.

Förslaget har sänts för yttrande till berörda myndigheter samt till berörda enheter inom Länsstyrelsen. SGU och Försvarmakten har inkommit med yttranden med anledning av planförslaget men har inget att erinra mot förslaget.

Sammanfattning

Länsstyrelsen anser att LIS-planen kommer att bidra till att skapa goda förutsättningar för landsbygdsutveckling i Kils kommun och ser positivt på den urvalsmetod som har tillämpats samt planens övergripande analys.

Länsstyrelsen delar dock inte kommunens syn att området Örnäs vid Nedre Fryken är lämplig som utvecklingsområde. En exploatering av området skulle innebära negativa konsekvenser för Nedre Frykens värde som riksintresseområde och Länsstyrelsen anser att området bör tas bort från planförslaget.

Riksintressen

Mellan Fryken och Nedre Fryken omfattas av riksintresse för kust-, turism och friluftsliv enligt 4 kap miljöbalken.

Länsstyrelsen har tidigare yttrat sig positivt på en utveckling av Nedre Fryken och anser att LIS-planen kommer att skapa bra förutsättningar för att förstärka områdets värde för friluftsliv och samtidigt gynna landsbygdsutvecklingen i Kils kommun.

Länsstyrelsen delar dock inte kommunens syn att området Örnäs är lämplig som exploateringsområde. Länsstyrelsen anser att utpekandet av LIS-område vid Örnäs riskerar att påverka Nedre Frykens landskapsbild på ett negativt sätt samt leder till oönskade konsekvenser för de höga natur- och kulturvärden som ligger till grund för riksintresseområdet. Vidare skulle ett utnyttjande av området för bostäder minska allmänhetens tillgång till strandområdet.

Idag är största delen av Nedre Frykens östra sida oexploaterad. I och med förslaget skulle den obrutna skogen som dominerar och definierar Nedre Frykens landskapskaraktär fragmenteras med negativa földeffekter på landskapsbild och friluftsupplevelsen för de som vistas på och vid sjön såväl strandområdet, inte minst för de som vandrar längs Frykenleden. En bostadsetablering i området skulle dessutom ha ett avhållande effekt på besökare som närmar området genom skogen till öster. Förekomsten av stensättningar och röse gör att stora delar av området är lagskyddad som fornlämning och omöjligt att exploatera. Fynd av rödlistade arter tyder också på de höga naturvärden som hysas inom området.

Med hänsyn till områdets höga friluftslivs- och naturvärden anser Länsstyrelsen att en exploatering av området skulle kunna strida mot strandskyddsyftet genom att äventyra förutsättningarna för allemansrättslig tillgång till strandområden, och goda livsvillkor för djur- och växtlivet på land och i vatten.

Länsstyrelsen anser att området Örnäs bör tas bort från planförslaget.

Området Norra Hannäs har också ett exponerat läge ur landskapsbildsynpunkt. Här behöver en eventuell exploatering av området ske med stor försiktighet för att säkerställa att riksintresset inte påverkas negativt.

De två riksintresseområden för kulturmiljövården enligt 3 kap 6§ MB som pekats ut i Kils kommun är Apertin-Illberg-Ekenäs och Runnevål. Områdena bedöms inte påverkas av planförslaget.

Landsbygdsutveckling i strandnära lägen

Länsstyrelsen anser att utpekande av området Örnäs vid Nedre Fryken inte är förenlig med 7 kap. 18 e § första stycket miljöbalken eftersom utpekandet skulle kunna strida med strandskyddsyftet (se kommentarer ovan).

Översyn av det utökade strandskydd

Länsstyrelsens skickade ut ett förslag till nytt beslut om utvidgat strandskydd på remiss mellan 24 januari 2014 och 19 juni 2014. I Kils kommun föreslås utökade strandskyddsområde av 300 meter vid Mellan-Fryken, Nedre Fryken, Norra Hyn och Södra Hyn. Visten omfattas av ett utökat strandskydd om 200 meter. LIS-områden i anslutning till dessa sjön berörs därmed av förslaget. Länsstyrelsen håller på med att gå genom remissvaren för att göra en ny avvägning och ett reviderat förslag ska under hösten stämmas av med kommunen.

Miljökvalitetsnormer

Länsstyrelsen gör bedömningen att planen inte kommer att medverka till att miljökvalitetsnormer inte följs.

Hälsa och säkerhet

Planen anger att det finns en tävlingsanläggning för hästverksamhet på Hannäsudden (s.45). Upplysningen bör även stå i beskrivningen för LIS-området Norra Hannäs och riktlinjer för fortsatt provning då hästverksamheten kan vara av betydelse för etablering av bostäder i området, med hänsyn till buller och störning, allergispridning m.m.

I övrigt anser Länsstyrelsen att frågor rörande hälsa och säkerhet belysts på ett godtagbart sätt i planen.

Mellankommunala frågor

Planen innehåller enligt Länsstyrelsens bedömning ingen frågeställning av mellankommunal betydelse.

Konsekvensbeskrivning

De slutsatser och ställningstaganden som görs i den miljökonsekvensbeskrivning anses godtagbara. Föreliggande MKB är dock något summarisk och planen innehåller ett flertal rekommendationer kring hänsynstagande i den fortsatta planeringen. LIS-planen ställer därmed stora krav på att konsekvenserna av olika förslag utvecklats mer konkret vid fortsatt provning. Detta gäller i synnerhet natur-och kulturvården.

Övrigt

Fornlämningar

Kils kommun har i inledningen när det gäller kulturmiljö beskrivit att fornlämningar är lagskyddade enligt 2 kap KML och att det är Länsstyrelsen som prövar tillståndsfrågorna samt att Länsstyrelsen kan ställa krav på arkeologisk undersökning i samband med provning. Denna information bör även ingå i den fördjupade beskrivningen av LIS-områdena när det gäller ”riktlinjer för fortsatt provning”. De LIS-områden där denna information bör ingå är Sjövik i Gösjön, Hagudden i Mellan-Fryken, Örnäs i Nedre Fryken och Breviken i Stor-Emse

Länsstyrelsen vill påminna om att Kulturmiljölagen (1988:950) i sin nya lydelse den 1 januari 2014 har trätt i kraft och att en del förändringar i lagstiftningen har skett i samband med detta. En förändring är att begreppet fast fornlämning har ändrats till fornlämning. Den största förändringen innebär dock att lämningar som är äldre än år 1850 är fornlämningar. Detta innebär att det inom LIS-områdena kan finnas ”övriga kulturhistoriska lämningar” som i den ändrade lagstiftningen är fornlämningar.

Beslut i detta ärende har fattats av verksamhetschef Torben Ericsson den slutgiltiga handläggningen har bebyggelseantikvarie Erika Hedenskog, arkeologen Emma Eriksson, naturvårdshandläggare Julie Witwicki Carlsson, miljöskyddshandläggaren Susanne Andersson och länsjurist Johan Magnusson deltagit. Föredragande har varit planhandläggare Kester Gibson

Torben Ericsson

Kester Gibson

Lst plankod: ST160, ST1601, ST1605

Sändlista (utan bilagor):

Fortum
Försvarsmakten
Jernhusen
Lantmäteriet
SGU
TeliaSonera Skanova Access AB
Skogsstyrelsen
Svenska Kraftnät
Trafikverket
Vattenfall